

Päätös

29.10.2024

VN/12264/2024
VN/12264/2024-YM-10

ASIA Ympäristöministeriön päätös maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:n mukaista suunnitteluluvon määräämistä koskevassa asiassa

HAKIJAT Anita Seppovaara, Ulla Aitta, Marja-Leena Helin, Marja-Liisa Honkasalo, Lea Rantanen, Marja-Leena Ruottu (välitaso-ryhmä).

HAKEMUS

Hakijat ovat toimittaneet ympäristöministeriöön 15.4.2024 hakemuksen, jossa allekirjoittaneet esittävät, että ympäristöministeriö päättäisi asettaa Kirkkonummen kunnalle suunnitteluluvon määräämistä maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:n mukaisesti liittyen Jolkbynlaakso – Pappilanmäki – Rajakumpu asemakaavaan.

Hakijat katsovat, että kunta ei ole huolehtinut edellä mainitun asemakaavan pitämisestä ajan tasalla erityisesti rakennussuojelun osalta, ja on ilmeistä, että asia vaikeuttaa laissa alueiden käytön suunnittelulle sekä rakentamisen ohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista.

Hakijat esittävät, että ympäristöministeriön tulisi päättää asettaa maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:n nojalla Kirkkonummen kunnalle määräaika, jonka kuluessa kunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin Jolkbynlaakso – Pappilanmäki – Rajakumpu vanhentuneen asemakaavan uudistamiseksi maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n 1 momentin mukaisesti. Lisäksi ympäristöministeriön tulisi asettaa määräys Kirkkonummen seurakuntakeskuksen toimeenpanokiellosta.

Hakemuksessa todetaan muun muassa seuraavaa:

Maankäyttö- ja rakennuslain 51 § 1 momentti määrää asemakaavan laatimistarpeesta. Sen mukaan asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n 1 momentin mukaan kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Laki rakennusperinnön suojelemisesta 2 § 2 momentti määrää, että rakennusperinnön suojelemisesta asemakaava-alueella säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päätti rakennussuojelulain mukaisessa menettelyssä Kirkkonummen seurakuntakeskuksen suojelematta jättämisestä. ELY-keskus päätti 1.6.2022, että se ei määrää akateemikko Juha Leiviskän suunnittelemaa Kirkkonummen seurakuntakeskusta suojeltavaksi. ELY-keskus totesi päätöksessään, että Kirkkonummen seurakuntakeskuksella on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä, ja että rakennuksen merkittävyys täyttyy myös saman §:n kohtien 1, 4 ja 5 mukaan. Esityksen ELY-keskukselle seurakuntakeskuksen suojelusta oli tehnyt Docomo Suomi Finland ry 21.2.2020. Docomo on kansainvälinen modernin arkkitehtuurin suojelemaan ja dokumentointiin erikoistunut järjestö. Museovirasto on lausunnossaan 10.6.2021 puoltanut rakennuksen suojelua.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

Kirkkonummen Jolkbynlaakso – Pappilanmäki – Rajakumpu asemakaava on rakennuslain aikainen ja se on päivätty 21.11.1984 (kunnanvaltuusto 18.6.1986). Seurakuntakeskus sijoittuu asemakaavassa Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueella (YK-1). Seurakuntakeskusta ei ole asemakaavassa määrätty suojeltavaksi. Kyseinen asemakaava on yli 13 vuotta vanha ja se on suurelta osalta Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueella (YK-1) toteuttamatta. Asemakaavassa kahden hehtaarin YK-1- alueelle merkitystä 5000 k-m2:sta ainoastaan 1574 k-m2 on toteutettu. Muilla kaavamerkinnän alueilla asemakaava on toteutunut. Kirkkonummen kunnan Jolkbynlaakso – Pappilanmäki – Rajakumpu asemakaava on vanhentunut erityisesti rakennussuojelun kannalta ja osittain myös YK-1-alueen toteuttamattomuuden osalta. Rakennusperinnön säilyttäminen ja suojeleminen on ensisijaisesti yhteiskunnan tehtävä. Se on osa kulttuuriperinnön vaalimista, johon Suomen valtiota velvoittavat perustuslain 20 § ja eräät kansainväliset sopimukset.

Laki rakennusperinnön suojelemisesta 4 § 1 momentin mukaan rakennusperinnön säilyttämisen yleinen kehittäminen ja ohjaus kuuluu ympäristöministeriölle.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n asemakaavan sisältövaatimusten mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Asemakaavalla ei myöskään saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 57 § 3 momentin mukaan asemakaavaan voidaan ottaa 2 momentissa säädetyn estämättä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 3 §:ssä tarkoitetun kohteen suojelemiseksi tarpeelliset määräykset. Oikeudesta korvaukseen on voimassa, mitä mainitun lain 13–15 §:ssä säädetään. Korvausvelvollinen muun kuin valtakunnallisesti merkittävän kohteen suojelun osalta on kuitenkin kunta. Kunnalle voidaan myöntää maksamiinsa korvauksiin avustusta valtion varoista talousarvion rajoissa. Mitä edellä säädetään kunnan korvausvelvollisuudesta, ei koske julkisyhteisöjen omistamia rakennuskohteita. Todettakoon, että Kirkkonummen seurakuntakeskus on edellä mainitussa pykälässä tarkoitettu julkisyhteisön omistama rakennus.

Kunnan kaavoitusohjelman alemmassa odotuskorissa on Pappilanmäenpuisto, joka on osa nyt kyseessä olevasta v. 1984 vahvistetusta asemakaavasta. Muutosalue olisi helposti laajennettavissa käsittämään myös seurakuntakeskuksen alueen. Kaavamuutoksessa olisi mahdollista myös suojella esimerkiksi vain tärkeimmät osat seurakuntakeskuksesta, ja myöntää osaltaan lisärakennusoikeutta seurakunnalle.

Tästä syystä Kirkkonummen välitaso -ryhmä esittää ympäristöministeriölle, että se asettaisi Kirkkonummen kunnalle määräajan, jonka kuluessa kunnan tulee päättää Jolkbynlaakso – Pappilanmäki – Rajakumpu asemakaavan pitämisestä ajan tasalla maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:n mukaisesti.

KIRKKONUMMEN SEURAKUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO

Ympäristöministeriö pyysi Kirkkonummen seurakuntayhtymän lausuntoa hakemuksen johdosta. Kirkkonummen seurakuntayhtymän toimitti lausunnon ympäristöministeriöön 30.8.2024.

Lausunnon yhteenvedossa todetaan:

Kirkkonummen seurakuntayhtymä toteaa, (i) ettei Asemakaava ole vanhentunut eli Kirkkonummen kunta ei ole laiminlyönyt asemakaavan pitämistä ajan tasalla, (ii) ettei Asemakaavan epääjantasaisuus ilmeisellä tai millään muullakaan tavalla vaikeuta laissa alueiden käytön suunnittelulle tai rakentamisen ohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista eikä (iii) edellytyksiä MRL 177 §:n mukaisen määräyksen antamiselle eli valtion pakkokeinon käyttämiselle näin ollen Asemakaavan alueen tai YK-1 korttelin osalta ole ja (iv) vaikka olisi, niin kokonaisharkinnassa on päädyttävä siihen, ettei tällaista määräystä anneta.

Seurakuntakeskuksen suojelutarve on ratkaistu erityislain mukaisesti ELY-keskuksessa ja hallinto-oikeudessa perustuen kattavaan ja perusteelliseen selvitykseen päätyen kokonaisu-harkinnassa siihen, että suojelun edellytyksiä ei ole. Näin ollen mitään asiallisia perusteita yleislain mukaiselle uudelle harkinnalle ei ole.

Seurakuntakeskuksen suojelun edellytykset eivät MRL:n mukaisessa kokonaisu-harkinnassa täyty. Asemakaava on näin ollen myös rakennusperinnön suojelun osalta ajan tasalla.

Kirkkonummen seurakuntayhtymä katsoo, että Seurakuntakeskuksen suojeleminen olisi kohtuutonta suhteessa rakennuksen kulttuurihistorialliseen arvoon, rakennuksen kuntoon, seurakuntayhtymän seurakuntien toimintatarpeisiin ja seurakuntien tulevaisuusnäkyymiin sekä etenkin kokonaisuudessaan sen kustannusvastuulle lankeaviin merkittäviin suojelun kustannuksiin.

Välitason pyyntö on hylättävä kokonaisuudessaan

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

Ympäristöministeriö pyysi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa hakemuksen johdosta. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimitti lausunnon ympäristöministeriöön 27.06.2024.

Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Esitys koskee asemakaavan ajan tasalla pitämistä erityisesti rakennussuojelun osalta, ja alueella sijaitsevan Kirkkonummen seurakuntakeskuksen rakennussuojelukysymyksen ratkaisemista.

Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt 1.6.2022 kielteisen rakennussuojelupäätöksen Docomo Suomi Finland ry:n tekemästä Kirkkonummen seurakuntakeskusta koskevasta suojeluesityksestä. ELY-keskus katsoi päätöksen perusteluissa, että seurakuntakeskuksella on muun muassa rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä ja sitä voi perustellusti pitää Suomen arkkitehtuurihistoriassa tärkeänä teoksena.

Seurakuntakeskusta ei ole suojeltu vuonna 1986 hyväksytyssä voimassa olevassa asemakaavassa ja asemakaavan voi katsoa olevan rakennussuojelun osalta vanhentunut. Seurakuntakeskuksen asemakaavoitus ei ole vireillä, mutta se on ollut hankekorttina (Pappilänmäenpuisto) Kirkkonummen kunnanvaltuuston 5.10.2020, § 78 hyväksymässä Kirkkonummen kaavoitusohjelmassa 2021–2025. Tämän perusteella alueen asemakaavoitus vaikuttaisi olevan kunnan tavoitteena.

Kohteen sijaitessa asemakaava-alueella, on oikea väline suojelukysymyksen tutkimiseen ja ratkaisemiseen asemakaavoitus. Myös sisätilat ovat sen laatuiset, että ne on mahdollista suojella asemakaavoituksen keinoin.

Kunta voi kaavoitusmonopolinsa puitteissa käynnistää asemakaavoituksen ja myös seurakunta voi tehdä esityksen kaavoituksen käynnistämisestä. Seurakuntakeskuksen suojelukysymys voidaan tällöin tutkia ja ratkaista asemakaavoituksen keinoin.

KIRKKONUMMEN KUNNAN LAUSUNTO HAKEMUKSEN JOHDOSTA

Ympäristöministeriö pyysi Kirkkonummen kunnan lausuntoa hakemuksen johdosta. Kirkkonummenkunta toimitti lausunnon ympäristöministeriöön 29.08.2024.

Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Kirkkonummen seurakuntakeskusta koskevan rakennusperintölain mukaisen suojeluesityksen prosessi

Kirkkonummen kunta on aiemmin lausunut ELY-keskukselle Docomomo Suomi Finland ry:n 21.12.2020 tekemästä Kirkkonummen seurakuntakeskusta koskevasta suojeluesityksestä (kunnanhallitus 11.10.2021, § 446). Lausunnossa todetaan mm. seuraavaa: ”Seurakunta on selvittänyt rakennusten korjausedellytyksiä kattavasti vuosina 2018–2020. Selvityksissä on ilmennyt, että rakennuksessa on perustavanlaatuisia sisäilma- ja rakenteellisia ongelmia, joiden korjaaminen edellyttäisi hyvin mittavia toimenpiteitä, joiden arvioitu kustannus on 8 M€. Hankkeeseen liittyy myös merkittävät rakennustekniset riskit. Uudisrakennus olisi selvästi edullisempi, ja hankkeena riskittömämpi. Vanha seurakuntatalo ei vastaa seurakunnan nykyisiä tilatarpeita. Seurakuntayhtymä on 8.12.2020 päättänyt rakennuksen purusta. Kaupunkikuvallisesti seurakuntatalo jää matalana rakennuksena massiivisempien kirjasto- ja tulevan lukiokampusrakennuksen varjoon. Rakennukset katkaisevat suoran yhteyden kirkon ja seurakuntatalon välillä. Aluetta koskee tarve kaupunkirakenteen tiivistämiseen, mikä entisestään heikentää seurakuntatalon erottuvuutta.

Kirkkonummen seurakuntakeskuksen suojelu ja rakennuksen asianmukainen korjaaminen olisi kulttuuriteko, mutta tiedostaa että tästä aiheutuu merkittävä taloudellinen rasite seurakunnalle. Kunta tukeutuu näkemyksessään seurakunnan kattavaan selvitystyöhön eikä puolla rakennuksen suojelua vastoin seurakunnan intressiä ja teknistaloudellisia realiteetteja. Kunnan intresseissä ei ole merkittävästi heikentää maanomistajan, kunnalle tärkeän yhteistyökumppanin ja paikallisen työnantajan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä. Mikäli rakennus päädytään suojelemaan, kunta pitää olennaisen tärkeänä, että tähän varmistetaan jo ennakoita riittävä ulkopuolinen taloudellinen tuki.”

Samaisesta Docomomo Suomi Finland ry:n suojeluesityksestä on Kirkkonummen seurakuntayhtymä antanut oman lausuntonsa, 30.9.2021. Alla otteita lausunnosta siltä osia kuin asia liittyy asemakaavoitukseen: ”...Seurakuntayhtymän mukaan Kirkkonummen seurakuntakeskuksen suojeleminen olisi toteutettavissa asemakaavamuutoksella, mikäli kohteessa katsotaan olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia suojeluarvoja.” Lisäksi lausunnossa todetaan: ”...mikäli seurakuntakeskuksella kuitenkin, vastoin Kirkkonummen seurakuntayhtymän näkemystä, katsottaisiin olevan valtakunnallista merkitystä, se liittyy rakennuksen ja sen ympäristön ulkomuodossa ilmenevään arkkitehtoniseen muodonantoon, arkkitehdin henkilöön sekä seurakuntarakentamisen ilmentämiseen, joihin Museovirastokin lausunnossaan pääasiassa vetoaa. Nämä mahdolliset suojeluarvot ovat suojeltavissa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti asemakaavalla, eikä rakennusperintölain mukainen suojelu siten ole mahdollista. Suojelumenetelmää harkittaessa asemakaavasuojelu on tosiasiallisesti otettava huomioon suojeluratkaisuvaltoehtona, mitä ei Docomomon suojeluesityksen taikka Museoviraston lausunnon mukaan ole Kirkkonummen seurakuntakeskuksen osalta huomioitu.” Lausunnossaan seurakuntayhtymä jatkaa seuraavasti: ”Kirkkonummen seurakuntakeskuksessa ei ole sellaisia valtakunnallisia suojeluarvoja, jotka tulisi suojella rakennusperintölailla. Myöskään kaavoituksesta johtuvaa syytä suojella rakennus ei ole. Suojelun edellytykset eivät siten täyty. Myöskään asemakaavan mukaista suojelua Kirkkonummen seurakuntayhtymä ei pidä tarpeellisena.”

Uudenmaan ELY-keskus päätti sittemmin, 1.6.2022 päätöksellään olla määräämättä Kirkkonummen seurakuntakeskusta suojeltavaksi. Päätös on saanut lainvoiman.

Lainsäädäntöä

MRL:n 177 §:n mukaisesti ”Jollei kunta huolehdi tarpeellisten yleiskaavojen tai asemakaavojen laatimisesta taikka pitämisestä ajan tasalla ja on ilmeistä, että se vaikeuttaa laissa alueiden käytön suunnittelulle tai rakentamisen ohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista, ympäristöministeriö voi asettaa määräajan, jonka kuluessa sitä koskeva päätös on tehtävä. (21.4.2023/752) Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista on neuvoteltava kunnan kanssa. Kunnalta on myös pyydettävä asiassa lausunto... Jollei 1 momentissa tarkoitettua määräystä noudateta, ministeriö voi velvoittaa kunnan siihen uhkasakolla.”

Kaavatilanne

Kirkkonummen seurakuntakeskuksen kiinteistöä koskee Kuntakeskuksen 1. vaiheen osayleiskaava, lainvoimainen 7.5.2010. Tontti sijoittuu julkisten palvelujen ja hallinnon alueelle (PY) sekä samalla alueelle, jolla ympäristö säilytetään (/s). Lääninhallituksen 30.1.1987 vahvistamassa Jolkbynlaakso-Pappilanmäki-Rajakumpu asemakaavassa rakennus sijoittuu Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueelle (YK-1). Seurakuntakeskusta ei ole suojeltu asemakaavalla eikä yleiskaavalla.

Oikeuskäytäntöä Korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Kirkkonummen Välitaso-ryhmän esityksen liitteenä olevan Korkeimman hallinto-oikeuden päätös (KHO 19.12.2006) on yksi harvoja, ellei ainoa maankäyttö- ja rakennuslain aikainen päätös koskien MRL 177 §:n soveltamista. Päätös koskee Lapuan kaupungin asemakaava-alueetta, ns. Patruunatehtaan historiallista aluetta, joka monessa suhteessa poikkeaa Kirkkonummen seurakuntakeskuksen kaavatilanteesta. Lapuan Patruunatehtaan alue muodostaa valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-2009), kun taas vastaavasti Kirkkonummen seurakuntakeskuksen alueella ei ole valtakunnallista arvoa. Kirkkonummen seurakuntakeskuksen alueella on voimassa melko tuore oikeusvaikutteinen osayleiskaava (Kuntakeskuksen 1. vaiheen osayleiskaava, 2010). Seurakuntakeskuksen rakennusta ei ole suojeltu edellä mainitussa osayleiskaavassa.

Kunnan kanta

Kunta katsoo, kuten Uudenmaan ELY-keskuskin on todennut lausunnossaan, että kunta voi oman harkintansa ja kaavoitusmonopolinsa puitteissa käynnistää alueen asemakaavoituksen. Kunnan voimassa olevassa kaavoitusohjelmassa on merkittynä Pappilanmäenpuiston asemakaavahanke, jonka yhteydessä voidaan ratkaista muun maankäytön ohella myös seurakuntakeskuksen mahdollinen suojelustatus.

Kirkkonummen kunta ei pidä MRL 177 §:n mukaista menettelyä kyseisen asemakaava-alueen osalta tarkoituksenmukaisena, ottaen huomioon yllä esitetyt perustelut.

HAKIJOIDEN VASTINEET LAUSUNTOIHIN

Ympäristöministeriö on pyytänyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Kirkkonummen kunnalta ja Kirkkonummen seurakuntayhtymältä lausuntoja Kirkkonummen välitaso -ryhmän esityksestä suunnitteluvaihtoehtojen asettamiseksi Kirkkonummen kunnalle koskien Jolkbynlaakso-Pappilanmäki-Rajakumpu asemakaavaa.

Ministeriö varasi Kirkkonummen välitaso - ryhmälle tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdolliset vastineet pyydettiin toimittamaan ympäristöministeriöön 11.10.2024 mennessä. Ympäristöministeriö ei saanut vastinetta.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN PÄÄTÖ

Ympäristöministeriö hylkää hakemuksen. Ympäristöministeriö ei anna Kirkkonummen kunnalle maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:ssä tarkoitettua määräystä suunnitteluvaihtoehtojen toteuttamiseksi.

PERUSTELUT

Maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:n 1 momentin mukaan:

”Jollei kunta huolehdi rakennusjärjestyksen, tarpeellisten yleiskaavojen tai asemakaavojen laatimisesta taikka pitämisestä ajan tasalla ja on ilmeistä, että se vaikeuttaa laissa alueiden käytön suunnittelulle tai rakentamisen ohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista, asianomainen ministeriö voi asettaa määräajan, jonka kuluessa sitä koskeva päätös on tehtävä.”

Suunnitteluvuorokäytön antamisen edellytyksenä on siten, että kunta on laiminlyönyt velvollisuutensa laatia tarpeellinen asemakaava. Asemakaavan laatimistarpeesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:ssä seuraavasti: ”Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Maankäytön ohjaustarvetta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti asuntotuotannon tarve ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun edistäminen.”

Suunnitteluvuorokäytön antamisen edellytyksenä on lisäksi, että tarpeellisen asemakaavan laatimisen laiminlyönti ilmeisesti vaikeuttaa maankäyttö- ja rakentamislaissa alueidenkäytön suunnittelulle tai rakentamisen ohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Lain yleisistä tavoitteista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:ssä, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteista 5 §:ssä ja rakentamisen ohjauksen tavoitteista 12 §:ssä.

Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena (MRL 5 §) on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää:

- 1) turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;
- 2) yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta;
- 2 a) riittävän asuntotuotannon edellytyksiä, (29.12.2006/1441)
- 3) rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;
- 4) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;
- 5) ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;
- 6) luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;
- 7) yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;
- 8) yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;
- 9) elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja toimivan kilpailun kehittymistä; (6.3.2015/204)
- 10) palvelujen saatavuutta; sekä
- 11) liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

Voimassa olevassa Kuntakeskus 1. vaiheen osayleiskaavassa (2010) seurakuntakeskus sijoittuu julkisten palvelujen ja hallinnon alueelle (PY) ja alueelle, jolla ympäristö säilytetään (/s). Kaavamääräysten mukaan alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset, rakenteet ja viherympäristö tulee säilyttää. Alueen ympäristön maisemallinen ja kulttuurihistoriallinen arvo tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Voimassa olevassa vuonna 1987 vahvistetussa asemakaavassa kohde sijaitsee kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueella (YK-1). Alueelle saa rakentaa asuntoja seurakuntien henkilökuntaa varten.

Kirkkonummen seurakuntakeskus ei sisälly päätökseen valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä (valtioneuvoston päätös 22.12.2009). RKY-inventointi on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi. Inventoinnin kohteet tulee huomioida alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtana.

Kirkkonummen seurakuntayhtymä katsoo, että seurakuntakeskuksen suojeleminen olisi kohtuutonta suhteessa rakennuksen kulttuurihistorialliseen arvoon, rakennuksen kuntoon, seurakuntayhtymän seurakuntien toimintatarpeisiin ja seurakuntien tulevaisuusnäkyymiin sekä etenkin kokonaisuudessaan sen kustannusvastuulle lankeaviin merkittäviin suojelun kustannuksiin.

Ympäristöministeriö katsoo, että vuoden 1987 asemakaava on rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista koskevien tavoitteiden kannalta vanhentunut, kun otetaan huomioon seurakuntakeskuksen valtakunnallinen arvo ja sen asema Suomen arkkitehtuurihistoriassa. Näin ollen voidaan katsoa, että 177 §:ssä säädetyt edellytykset suunnitteluelvoitteen määräämiseksi täyttyvät.

Maankäyttö- ja rakennuslain 177 §:n mukaan ympäristöministeriö voi asettaa suunnitteluelvoitteen pykälässä asetettujen edellytysten täytyessä. Pykälä jättää siten ympäristöministeriölle harkintavaltaa suunnitteluelvoitteen asettamisesta silloinkin, kun nämä edellytykset täyttyvät.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ei ole määritelty tarkemmin niitä seikkoja, jotka voidaan ottaa huomioon tässä harkinnassa. Harkinnassa on noudatettava yleisiä hallinto-oikeudellisia periaatteita, jotka rajoittavat hallintoviranomaisen harkintavaltaa hallintopäätöksiä tehtäessä. Tällaisia periaatteita ovat tarkoitussidonnaisuus-, puolueettomuus-, yhdenvertaisuus-, suhteellisuus- ja luottamuksensuojaperiaate.

Ympäristöministeriö toteaa, että kun otetaan huomioon perustuslain 121 §:n mukainen kunnallinen itsehallinto, rakennuksen sijainti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-alue) ulkopuolella sekä rakennuksen kunto ja mahdolliset korjauskustannukset, ei suunnitteluelvoitetta ole tarkoituksenmukaista määrätä.

Edellä mainitun perusteella ympäristöministeriö ei määrää suunnitteluelvoitetta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 5, 51 ja 177 §

MUUTOKSENHAKU

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä näkyy päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Ylijohtaja

Teppo Lehtinen

Ympäristöneuvos

Antti Irjala

Liitteet

Valitusosoitus

Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje

Jakelu ja maksut**Päätös, sähköisesti**

Hakijat, Anita Seppovaara (anita.seppovaara@elisanet.fi)

Hakemuksen ensimmäinen allekirjoittaja on Anita Seppovaara. Hallintolain 56 §:n 2 momentin mukaan asiassa, joka koskee kahta tai useampaa asianosaista yhteisesti, tiedoksianto toimitetaan yhteisessä asiakirjassa ilmoitetulle yhdys henkilölle. Jollei yhdys henkilöä ole ilmoitettu, tiedoksianto toimitetaan asiakirjan ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaanottajan on ilmoitettava tiedoksisaannista muille allekirjoittajille.

Kirkkonummen kunta (kirjaamo)

Kirkkonummen seurakuntayhtymä

Maksun ja maksun peruste

Maksu 315 euroa, laskutetaan erikseen hakijoilta

Ympäristöministeriön asetus ympäristöministeriön maksullisista suoritteista (1043/2021)

3 §: n 1 momentin 2 kohta.

VN/12264/2024-YM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: